

prima instanță - V. Negruța
instanța de apel - M. Ciugureanu, B. Bîrcă, S. Arnaut

ÎNCHEIERE

27 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către
Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu
Răspundere Limitată "Agroulei" împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul
Orhei cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2014, prin care a fost
admis apelul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei, casată hotărîrea
Judecătoriei Orhei din 15 noiembrie 2013 în partea ce ține de anularea deciziei
nr. 1034-C din 20 iunie 2012 și în această parte emisă o nouă hotărîre, prin care acțiunea
a fost respinsă. În rest hotărîrea Judecătoriei Orhei din 15 noiembrie 2013 a fost
menținută.

c o n s t a t ă

La 25 iunie 2012, SRL "Agroulei" a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei cu privire la contestarea actului
administrativ.

În motivarea acțiunii, SRL "Agroulei" a indicat că prin decizia Inspectoratului
Fiscal de Stat pe raionul Orhei nr. 802-c din 17 mai 2012, a fost obligată să prezinte
anexele taxei pe valoare adăugată pe perioada fiscală 01 aprilie 2010 – 31 martie 2012
la buget taxa pe valoare adăugată eschivată în sumă de 16330 lei, s-a încasat la buget
majorarea de întârziere la taxa pe valoare adăugată în sumă de 4774 lei, s-a aplicat
amendă pentru înregistrarea cu întârziere în calitate de plătitor de taxă pe valoare
adăugată în sumă de 205142 lei, s-a încasat amenda în mărime de 50000 lei pentru
neasigurarea păstrării documentelor de evidență și lipsă parțială a evidenței contabile.

La 11 iunie 2012, a fost depusă contestația la Inspectoratul Fiscal de Stat pe
municipiul Chișinău, iar prin răspunsul din 20 iunie 201, contestația a fost respinsă.

Consideră decizia contestată ilegală din următoarele considerente.

Astfel, a reiterat că la 06 aprilie 2012, SRL "Agroulei" a depus la Inspectoratul

Fiscal de Stat pe raionul Orhei o cerere privind înregistrarea ca plătitor de taxă pe valoare adăugată în legătură cu faptul că într-o perioadă consecutivă de 12 luni a livrat mărfuri în sumă ce depășește 60000 lei.

La 10 aprilie 2012, pîrîtul a inițiat un control tematic privind corectitudinea înregistrării în calitate de plătitor de taxă pe valoare adăugată, care a cuprins perioada de activitate 8 septembrie 2009 – 10 aprilie 2012. În rezultatul controlului, la 18 aprilie 2014 a fost întocmit actul de control, în care s-a menționat că SRL "Agroulei" într-o perioadă de 12 luni consecutiv a efectuat livrare în sumă de 639474 lei și urma să se înregistreze ca plătitor de taxă pe valoare adăugată la 31 ianuarie 2012. Livrările au fost calculate de Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei eronat, fiind calculate atît livrările indicate în facturile de expediție, cît și calculînd ca livrări achitarea în numerar contra cecuri, făcută cu întîrziere a acestor facturi. Deci, de către pîrît au fost calculate livrări în sumă de două ori mai mare decît livrările reale.

Nefiind de acord cu actul de control din 18 aprilie 2012, SRL "Agroulei" la 02 mai 2012 a depus un dezacord în privința actului de control.

Ca rezultat al examinării dezacordului, a fost întocmit supliment la actul de control, în care pîrîtul a menționat că SRL "Agroulei" în perioada noiembrie 2009 – martie 2010 a efectuat livrări în sumă totală de 305604 lei, adică într-o perioadă consecutivă de 12 luni a efectuat livrări ce depășesc suma de 30000 lei și urma nu mai tîrziu de 31 martie 2010 să se înregistreze ca plătitor de taxă pe valoare adăugată. De asemenea, a fost indicat faptul că SRL "Agroulei" a întîrziat să depună cererea de înregistrare ca plătitor de taxă pe valoare adăugată cu 737 zile.

La fel, consideră că decizia contestată a fost emisă cu încălcări de procedură. Astfel, actul de control din 18 aprilie 2012 cuprinde aceeași perioadă de activitate ca și suplimentul la actul de control, însă în el este indicat că plafonul livrărilor, necesar pentru înregistrarea ca plătitor de taxă pe valoare adăugată a fost depășit nu în ianuarie 2012, cum e indicat în actul de control din 18 aprilie 2012, ci martie 2010.

SRL "Agroulei" solicită anularea deciziilor Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei nr. 802c din 17 mai 2012 și nr. 1034-c din 20 iunie 2012.

Prin hotărîrea Judecătoriei Orhei din 15 noiembrie 2013, acțiunea a fost admisă și au fost anulate deciziile Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei nr. 802 c din 17 mai 2012 și nr. 1034-c din 20 iunie 2012 referitor la sancționare și asupra contestației.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2014, a fost admis apelul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei, casată hotărîrea Judecătoriei Orhei din 15 noiembrie 2013 în partea ce ține de anularea deciziei nr. 1034-C din 20 iunie 2012 și în această parte emisă o nouă hotărîre, prin care acțiunea a fost respinsă. În rest hotărîrea Judecătoriei Orhei din 15 noiembrie 2013 a fost menținută.

La 10 aprilie 2015, Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărîri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Recurentul Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei, în motivarea recursului a menționat că a făcut cunoștință cu decizia instanței de apel la 09 februarie 2015, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei, iar copia deciziei contestate a fost recepționată la 11 februarie 2015.

De asemenea, a reiterat că din motive necunoscute, decizia instanței de apel nu a

parvenit în termenii legali.

La fel, menționează că instanța de apel eronat a concluzionat că în urma dezacordului, Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei a efectuat control repetat contrar prevederilor art. 214 al. (8) Cod fiscal. Or, la SRL "Agroulei" nu a fost efectuat control repetat, ci a fost examinat dezacordul depus de intimat la care au fost anexate facturi de expediție, în baza cărora a fost constatat faptul că de către intimat, într-o perioadă de 12 luni consecutive au fost efectuate livrări ce depășesc suma de 300000 lei.

Astfel, avînd în vedere faptul că aceste documente au fost prezentate la dezacord, inspectorul care a efectuat controlul la 18 aprilie 2012, nu a avut posibilitatea de a constata această depășire a pragului pentru înregistrare în calitate de subiect impozabil.

Deci, prin faptul că la dezacord au fost prezentate documente suplimentare, se confirmă faptul că la întocmirea actului din 18 aprilie 2012 nu au fost prezente toate documentele solicitate și deci Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei a fost în imposibilitate de a verifica toate livrările.

Consideră neîntemeiate și argumentele instanței de apel precum că Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei a avut posibilitatea de a verifica rulajele și transferurile bancare, deoarece sumele transferate pe contul bancar deseori sunt plăți în avans și doar prin prezentarea de către contribuabil a facturilor se poate de stabilit cu certitudine care livrări au fost de fapt efectuate.

Analizând modul în care recurentul și-a exercitat dreptul la recurs, Colegiul consideră recursul inadmisibil depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434 Cod de Procedură Civilă din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, decizia integrală a fost expediată participanților la proces, prin poștă potrivit scrisorii de însoțire anexată la materialele dosarului la 02 iunie 2014 (f.d. 142).

Recurentul invocă că decizia instanței de apel a recepționat-o la 11 februarie 2015.

Totodată, materialele cauzei denotă că părțile au fost prezente la ședința de judecată a Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2014, ședința fiind amînată pentru data de 16 aprilie 2014.

Astfel, recurentul a cunoscut despre faptul că examinarea cauzei a fost amînată pentru data de 16 aprilie 2014, deci chiar dacă se pretinde, că copia deciziei nu a fost recepționată, recurentul nu a fost degrevat de dreptul de a se informa care este soarta dosarului său, a depune recurs, și a se conforma prevederilor legale, așa cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, care a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță. (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Termenul de recurs este un termen legal imperativ astfel că, depășirea lui atrage decăderea părții din dreptul de a mai exercita calea de atac.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) CPC, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune

capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În această ordine de idei este cert că depunând cererea de recurs peste termenul legal, recurentul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională.

Drept urmare, examinarea unui recurs tardiv declarat împotriva unei hotărâri definitive ar avea un efect incompatibil cu principiul securității juridice, garantat de articolul 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil.

Prin hotărârea din 03 aprilie 2008 în cauza Ponomaryov contra Ucrainei, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că instanțele urmează să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii de atac, însă ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată.

Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen, iar un asemenea motiv ar putea fi și necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov contra Ucrainei accentuează anume acest fapt și condiționează repunerea în termenul de introducere a căii ordinare de atac de circumstanțele descrise.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că partea interesată în soarta soluționării prezentului litigiu era anume Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei, iar afirmația sa precum că a recepționat decizia instanței de apel la 11 februarie 2015, este una declarativă, nefiind prezentată nici o probă în acest sens.

La dosar nu sunt anexate probe care ar dovedi imposibilitatea recurentului de a declara recursul în termen.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei a fost depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434 Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. b) CPC, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Dumitru Mardari